

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

99. An ad hoc, ut per assecutionem secundi vacet primum, requiratur, ut utrumque, hoc est, tam præhabitu, seu primum, quàm secundum obtineatur pacificè, tam quòad titulum, quàm quòad possessionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quaestio 97. In genere (utpote quod pari modo concernit incompatibilia ratione sufficientia, ac incompatibilia aliunde, dum inducitur vacatio praehabiti ipso jure ob affectionem secundi, an, & qualiter ad hoc requiratur possessio secundi?

Respondeo primo: ad inducendam hanc vacationem non sufficit collatio valida necdum acceptata, nempe dum acceptare differt Collatarius, & sic per eum stat, quod minus acquirat jus perfectum in beneficio, & consequenter possessionem, *Garc. p. 11. c. 5. n. 101.*

2. Respondeo secundo: neque sufficit collatio acceptata. *Garc. n. 100.* sed requiritur insuper adeptio possessionis secundi, live requiritur obtentio beneficii secundi, non solum quoad titulum, sed etiam quoad possessionem. *c. de multa, c. licet Episcopus, de preb. in 6. extr. av. execrabilis, Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 9. Castrop. de defes. d. 6. p. 3. s. 6. nu. 20. Garc. cit. nu. 100.* citans *Parif. l. 3. q. 1. n. 129. Coraf. p. 1. c. 10. n. 4.* & alios plur. quod tamen limitatur ab his Auctoribus, citatisque ab illis cum communi: nisi per provifum fter, quod minus possessionem adipiscatur; ita ut, si acceptato beneficio nolis ejus possessionem accipere, cum possis, vacet praehabitu, non secus ac si possessionem actu accepiffes; cum fraus & dolus nemini favore debeat. *Castrop. loc. cit.* Hinc si provifus à Papa nolit Bullas expedire, ne ardeatur possessionem illius accipere, non impeditur per hoc praehabiti vacatio. *Garc. nu. 104. Castrop. cit. nu. 20.* Item si provifus per collusionem, confingendo litem procurer tales molestas judiciales vel extrajudiciales, quae possessionem pacificam impediunt. *Lott. l. 3. q. 23. n. 27.* quamvis hoc ipsum sublimiter *Garc. num. 102. Castrop. n. 20.* ita, ut non procedat, dum provifus nullam facit diligentiam pro capienda possessione secundi contra intrusum, qui de facto illud detinet, praefertim, si monitus non sit à Superiore, aut praefixus ei terminus ad faciendam diligentiam: quod tunc non tam per ipsum, quam per intrusum fter, quod minus obtineat possessionem: seu, ut *Castrop.* quod talis tunc non censetur morosus & culpabilis in possessione, sed ad summum in remotione impedimenti; citat pro hoc *Mohed. decis. 32. de preb. l. 3. p. 3. divers. Achill. decis. 358. Gonz. gl. 15. nu. 116.* Quinimò addit *Garc. n. 105.* id videri adhuc procedere, etiam si monitus facere diligentiam, & ad hoc ei praefixus terminus per Superiorem; eò quod non possit cogi agere. A qua tamen doctrina *Garcia* cavendum esse, ait *Lott. loc. cit. n. 30.* loquens de decreto de dimittendo priore; dum illud in concessione secundi additur, & in eo habentur haec verba: *vel per te steterit.* eò quod decretum ita conceptum virtualiter & expressè praefigat terminum, necdum ad exequendum, sed etiam ad faciendas diligentias & omnem conatum, ita ut nec allegare possit impedimentum ex intrusione alterius, nisi doceatur de diligentia pro eo detruendo; potest enim esse, quod illico, ut intrusus vocatus fuisset coram executore, vel sponte cessiffet, vel per executorem decreta detruiffio, eò de possessione deturbato: atque *Lott.* decisiones & auctoritates, quas adducit *Garc.* non facere ad rem, quia, ut patet ex earum lectione, procedunt de decreto de expediendis literis nova provisionis infra 6. menses, in quo non apponitur ista clausula: *vel per te steterit.* Quòd si tamen beneficium impe-

tratum foret plenum, & provifus ab ejus constitutione vel attentatione abstinuisset bonà fide; eò quod compertum fuisset, provisionem de jure non subsistere, & possessorem non posse de jure dimoveri suà possessione, dictum decretum non afficere provifum respectu primi dimittendi, tradit *Lott. n. 33.*

3. Respondeo tertio: requiritur, ut beneficium secundum, obtentum sit pacificè, tam quoad titulum, quam ejus possessione. *Castrop. Azor. l. cit. Parif. cit. n. 129. Garc. n. 105.* citantes quamplurimos. tunc autem censetur quis quoad utrumque pacificè obtinere beneficium, si nullà lite super jus seu titulum aut possessione molestatus tempore collationis aut possessionis acceptae vel immediatè post. *Castrop. n. 21.* vel, ut *Parif. n. 130.* citans pro hoc plures, tunc possessio erit pacifica, si eà non deturbetur quis in continenti de facto & de jure medio litigio: vel ut *Garc. n. 105.* ea possessio de facto & de jure (prout requiritur) est pacifica, quae litigiosa non est, sed absque controversià & molestatione juris & facti judiciali, & extrajudiciali (cum ad hoc, ne videatur pacifica possessio, ut ait *Lott. l. 3. q. 23. nu. 25.* nullum sit discrimen inter molestias judiciales & extrajudiciales, ut in *Clem. gratia. de rescrip. Cardin. n. 8. Vitalin. n. 50.* nec distinguatur, num molestia sint de jure, vel de facto) dum statim ab obtentà possessione, nullà intenditur provifio lis jure vel facto de secundo beneficio. uti haec omnia declarantur à *Rota in Toletan. Archidia. de Junio 1592.* quam *Garc.* recitat *nu. 105.* Verùm pro pleniore hujus tertiæ responsionis intelligentià sit

Quaestio 98. Num igitur ad hoc, ut vacet praehabitu beneficium per affectionem secundi, non sufficiat secundi possessio; dum non super hac; sed super ipso beneficio lis moveatur possessori; sive an per obtentionem & possessionem beneficii litigiosi inducatur vacatio praehabiti?

Respondeo negativè; seu talem possessionem de facto non sufficere, ne aliàs provifus, utpote incertus de secundo, in casu mali eventus liti careat utroque, sive cogatur novam litem incipere cum eo qui primum impetrasset, & in ejus possessionem se immiffet. ita praeter AA. immediatè antè citatos, & *Rot.* in dicta *Toletan.* sentit expressè *C. de Luca. de benef. d. 54. n. 5.* contra *Innoc. in c. constitutus. de appellat. & Rot. decis. 3. de causa possess. in antiq. aliàs. 36.* censentes; quod, ubi quis est in possessione beneficii, licet ei lis moveatur super beneficio, habere illum nihilominus possessionem pacificam, eò quod ad hanc sufficit, quod de facto possideat, licet ei super jure moveatur controversia; & contra *Quintinum in c. de multa. n. 73.* & *Tulch. conclus. 69. lit. B. n. 3.* apud *Garc.* tenentes expressè, etiam per solam acceptationem beneficii litigiosi scienter factam sine corporali receptione vacare primum.

Quaestio 99. An ergo etiam ad hoc, ut per affectionem secundi vacet primum, requiratur, ut utrumque, hoc est, tam praehabitu seu primum, quam secundum obtineatur pacificè, tam quoad titulum, quam quoad possessionem?

Respondeo negativè: nam licet praehabitu sit litigiosum, multò magis vacabit per affectionem

tionem secundi pacificè obtenti. *Less. de justitia. l. 2. c. 34. n. 141.* Garc. *loc. cit. n. 107.* citans Innoc. in c. in nostra. de rescrip. Navar. *conf. 14. n. 1. de prob. Rebuff. in pr. tit. de tacita renunc. & expressam declarat. S. Congreg. ad c. 17. sess. 24. Trid.* quòd si tamen obtento titulo unius beneficii absque illius possessione obtineat quis secundum litigiosum, & priusquam efficiatur hujus secundi possessor pacificus, accipiat possessionem pacificam istius prioris, non propterea vacabit illud secundum litigiosum; cum id nullibi in jure statutum sit. *Less. loc. cit. citans Nav. conf. 31. l. 3. de prob. Garc. n. 108.* dicens id sibi placere, & videri certum. *Pirh. tit. de prob. n. 155.*

Quaestio 100. An, si tempore accepta possessionis vel immediatè post, seu in continenti, & in limine legitime possessionis non molestis super possessione vel titulo, eo ipso censearis obtinuisse beneficium & possessionem in ordine ad hoc, ut ab eo momento vacet prahabitu beneficium; an verò expectari debeat tempus aliud, & quantum illud liberum à litigio & molestatione?

Respondeo: non censeri in ordine ad dictam vacationem primi beneficii mox inducendam pacificè obtentum secundum, quòd immediatè post non reddatur litigiosa & turbida collatio vel possessio; sed expectandum tempus aliquod. *Lott. l. 3. q. 23. n. 19.* cum communi, idque, ne, si superveniat lis aliqua, unde possessio possit videri minus pacifica, & indicare periculum destitutionis utriusque beneficii, & consequentis necessitatis mendicandi in opprobrium ordinis clericalis. *Lott. loc. cit.* Porro ad minimū requiruntur & sufficiunt duo menses ad hoc, ita ut, si intra 2. menses ab accepta possessione molestia seu lis mora fuit, dicatur adhuc in continenti & in limine suo turbari possessio, & per consequens impediri prahabitu vacatio; si verò absque litigio effluerint dicti menses, pacifica censetur possessio, & mox ab eorum lapsu induci vacatio. *Castrop. cit. §. 6. n. 21. Garc. n. 113.* citans *Lap. in c. commissaria. de elect. in 6. Quintadv. l. 4. n. 8.* Hieron. *Gabriel. l. 1. c. 193. nu. 7.* & *Rot. in Toletan. Archidiacon. quam recitat nu. 106.* in qua dicitur duos illos menses in benigna interpretatione dari ad dimittendum incompatibile, & per lapsum eorum non vacare primum incompatible, si interea supervenisset molestia de secundo: contra *Bonifac. in clem. si plures. de prob. n. 63.* Mascard. & alios tenentes, quòd quàm diu durat annus, censetur possessio in suo limine; ac ita, ubi quaestio vel controversia mota est infra annum, non censetur possessio pacifica, & sic non vacent priora beneficia: verum hoc minus rectè; deberent enim alios Ordinarii collatores expectare per annum integrum, ut prius beneficium vacans providerent; quod contra stylum & praxin receptum esse dicit *Castrop. cit. n. 21.* solet etiam in provisionibus Apostolicis, dum Papa dispensare non vult ad retinenda prahabita, apponi decretum de dimittendo primo infra 2. menses, alias utrumque beneficium vacet, quod decretum inficit titulum & possessionem elapsis istis 2. mensibus. *Tond. in qq. benef. p. 2. c. 5. §. 6. n. 23.* tradit etiam idem *Tond. p. 3. c. 85. n. 8.* in Gallia prahabitu incompatible non vacare, nisi post annum adeptæ possessionis pacificæ.

2. Porro tradit *Garc. n. 114.* quòd si lis aut molestia intra illos duos menses nulla supervenerit, censeri vacasse primum, non à puncto temporis, quo hi menses elapsi, sed à principio captæ possessionis. Idem videtur tenere *Castrop. n. 21. in fine.* contra *Rebuff. & Gabriel.* tenentes, re ipsa non dari vacationem ante lapsum istorum duorum mensium, etiam si in eis lis non sit mora, atque ita ait *Garc. nu. 116.* collationem & provisionem de eo beneficio prahabito à principio captæ possessionis secundi esse bonam, etsi post 2. menses controversia moveretur de secundo, salvo tamen remedio & beneficio capitis: si beneficia. *de prob. in 6.* verum quid de hac doctrina *Garcia* sentiat *C. Luca* vide apud eundem *de benef. d. 54. n. 5.* ubi etiam occasione hujus doctrinæ ait *Garciam* esse elaboratum collectorem, sed non magnum doctorem.

Quaestio 101. An, ut possessio pacifica secundi beneficii inducat privationem primi, debeat esse fructifera?

Respondeo affirmative: sive id necessario requiri, ut habeat quis possessionem pacificam non solum beneficii seu tituli & exercitii curæ, vel officii annexi beneficio; sed etiam honorum & fructuum beneficii, seu inde queat percipere fructus, aut saltem majorem illorum partem, ita ut, si saltem majorem eorum partem habere nequeat, quia fortè fructus hi applicentur alteri ex privilegio, vel statuto, vel consuetudine, vel alia de causâ pertineant ad alterum, eo tempore, quo hoc contingit, non vacet primum. *Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 9.* (qui etiam hoc intendit, etiam si *Papa* his verbis & expressâ conditione, ut primum vacet possessione secundi apprehensâ, conferat) *Castrop. loc. cit. n. 22.* *Garc. cit. c. 5. n. 123.* citans *Honed. c. 13. n. 48.* & *80.* *Coral. de beneficiis. p. 1. c. 10. n. 8.* & c. juxta expressum textum *cap. si tibi concessio. de prob. in 6.* & ibi *AA.* communiter: etsi de cetero stallum in choro, vocem in capitulo habeat; hac enim non computantur in fructibus ad hunc effectum; cum ex his nemo sustentari valeat, ut inquit *Rota in una Placentina portionis. ult. Maji. 1591.* quàm diu enim quis non est in possessione percipiendi fructus, & illi ei non obveniunt, aut quo minus ei obveniant, non stet penes ipsum, non censetur beneficium plenè obtinere. *Castrop. loc. cit.* Neque contrarium ex eo inferri debet, quòd pacifica possessio beneficii seu tituli, & liberum curæ exercitium ei annexum, etiam si non percipiuntur fructus, sufficiat ad hoc, ut provisus teneatur intra annum promoveri ad Sacerdotium, & quò minus currat illi hoc tempus; sic enim positivè & specialiter disponitur *c. commissaria. & c. licet Canon. de elect. in 6.* uti & de hoc est declar. *S. Congreg. sic habens: licet reservati sint fructus in favorem alterius; tamen, non reservati à administratione, nec domo abbatiali, reservatio non tollit curam; unde tenetur promoveri & curam exercere.* *Garc. n. 126. & 127.* Hinc, si alicubi (quia fortè non receptum ibi *Trid.* & *Bulla Pii V. 106. de applicandis fructibus*) fructus omnis, vel major eorum pars pro primo vel secundo anno debetur fabricæ, vel alteri loco pio applicentur, intra illum annum vel biennium non vacat primum per obtentionem, & de cetero pacificam possessionem secundi. *Garc. n. 144.* ubi etiam expressè loquitur in casu, ubi etiam media pars fructuum primi anni cedit fabricæ, vel aliis pijs

uibus,